

21999A0312(01)

12.3.1999

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 63/39

RÁMCOVÁ DOHODA O SPOLUPRÁCI**medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a republikami Kostarika, Salvádor, Guatemala, Honduras, Nikaragua a Panama**

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

na jednej strane a

VLÁDY KOSTARIKY, SALVÁDORU, GUATEMALY, HONDURASU, NIKARAGUI A PANAMY

na druhej strane,

BERÚC DO ÚVAHY tradičné priateľské vzťahy medzi členskými štátmi Európskeho hospodárskeho spoločenstva (ďalej len „spoločenstvo“) a republikami Kostarika, Salvador, Guatemala, Honduras, Nikaragua a Panama (ďalej len „stredná Amerika“), ktoré za posledných deväť rokov mali osoh zo zavedenia produktívneho politického dialógu a hospodárskej spolupráce, ktoré je potrebné konsolidovať,

ODVOLÁVAJÚC SA na významný prínos realizácie dohody o spolupráci podpísanej v Luxemburgu 12. novembra 1985 pre strednú Ameriku a na záverečné komuniké vydané na stretnutí ministrov spoločenstva a strednej Ameriky,

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC svoju oddanosť princípom Charty spojených národov, predpisom medzinárodného práva, demokratickým hodnotám a dodržiavaniu ľudských práv a zdôrazňujúc dôležitosť Rezolúcie o ľudských právach, demokracii a rozvoji prijatej Radou a členskými štátmi spoločenstva 28. novembra 1991,

ZVÝRAZŇUJÚC pokrok, pokiaľ ide o mier a demokraciu v krajinách strednej Ameriky, dosiahnutý prostredníctvom dialógu a procesu národného zmierenia v regióne a zdôrazňujúc tiež významné úsilie vykonané vo veci dodržiavania ľudských práv,

UZNÁVAJÚC, že rozvoj je základnou podmienkou pre konsolidáciu mieru a demokracie a základnou požiadavkou pre zlepšovanie hospodárskych a sociálnych práv obyvateľov strednej Ameriky,

UZNÁVAJÚC dôležitosť, ktorú spoločenstvo prikladá rozvoju obchodu a hospodárskej spolupráce s rozvojovými krajinami a s prihliadaním pritom na jeho usmernenia a rezolúcie týkajúce sa spolupráce s rozvojovými krajinami Ázie a Latinskej Ameriky,

S PRIHLIADNUTÍM na pozitívne účinky procesu modernizácie, hospodárskych reforiem a liberalizácie obchodu zavádzaných stredoamerickými vládami a na potrebu spájať tieto reformy so zlepšovaním sociálnych práv u najviac znevýhodnených skupín obyvateľstva a v presvedčení, že spolupráca spoločenstva zohráva významnú úlohu v likvidácii problémov veľkej chudoby sužujúcej tento región,

S VEDOMÍM dôležitosti pomoci strednej Amerike hlbšie sa začleniť do svetového hospodárstva,

V PRESVEDČENÍ dôležitosti voľného medzinárodného obchodu, princípov multilaterálneho systému obchodu, väčších investícií a dodržiavania práv duševného vlastníctva,

ZDÔRAZŇUJÚC, aby zmluvné strany kládli osobitnú dôležitosť väčšej ochrane životného prostredia a cieľom trvalo udržateľného rozvoja,

S PRIHLIADNUTÍM na súrnu potrebu posilniť medzinárodnú spoluprácu v boji proti problémom spôsobeným a súvisiacim s drogami,

S VEDOMÍM potreby opätovne zdôrazniť dôležitosť úlohy žien ako kľúčového momentu v rozvojovom procese,

ZVÝRAZŇUJÚC pokrok dosiahnutý Sistema de la Integración Centroamericana (SICA – Integrovaný systém strednej Ameriky) vďaka zmenám v charte Organización de Estados Centroamericanos (ODECA – Organizácia štátov strednej Ameriky) zavedených Tegucigalpským protokolom a uznávajúc, že stredná Amerika je región zložený z rozvojových krajín,

V PRESVEDČENÍ potreby zahájiť v súlade so závermi VIII. konferencie ministrov v San José novú fázu spolupráce medzi týmito dvoma regiónmi a uznávajúc, že základným cieľom tejto dohody je konsolidovať, prehĺbiť a diverzifikovať vzťahy medzi týmito dvoma stranami,

SA ROZHODLI uzatvoriť túto dohodu a s týmto cieľom za svojich splnomocnených zástupcov určili:

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV:

Niels Helveg PETERSEN,
minister zahraničných vecí Dánska,
úradujúci predseda Rady Európskych spoločenstiev,

Manuel MARIN,
člen Komisie Európskych spoločenstiev,

ZA VLÁDU KOSTARICKEJ REPUBLIKY:

Bernd H. NIEHAUS QUESADA,
minister zahraničných vecí,

ZA VLÁDU SALVÁDORSKEJ REPUBLIKY:

Dr. José M. PACAS CASTRO,
minister zahraničných vecí,

ZA VLÁDU GUATEMALSKÉJ REPUBLIKY:

Gonzalo MENENDEZ PARK,
minister zahraničných vecí,

ZA VLÁDU HONDURASKEJ REPUBLIKY:

Mario CARIAS ZAPATA,
minister zahraničných vecí,

ZA VLÁDU NIKARAGUJSKEJ REPUBLIKY:

Ernesto LEAL,
minister zahraničných vecí,

ZA VLÁDU PANAMSKEJ REPUBLIKY:

Julio LINARES,
minister zahraničných vecí,

ktorí, po výmene svojich plných mocí formálne uznaných za správne a náležité,

SA DOHODLI TAKTO:

Článok 1

Demokratický základ spolupráce

Väzby spolupráce medzi spoločenstvom a strednou Amerikou a táto dohoda vo svojej celistvosti sú založené na dodržiavaní demokratických princípov a ľudských práv, ktoré naplňajú domácu aj zahraničnú politiku tak spoločenstva, ako aj strednej Ameriky, a ktoré sú podstatnou súčasťou tejto dohody.

Článok 2

Posilňovanie spolupráce

Zmluvné strany sa zaväzujú posilňovať a diverzifikovať svoju spoluprácu vo všetkých oblastiach spoločného záujmu, a to najmä v sektore hospodárskom, finančnom, obchodnom, sociálnom, v sektore vedy a techniky a v sektore životného prostredia berúc

pritom do úvahy nižší stupeň rozvoja krajín strednej Ameriky. Zaväzujú sa tiež podporovať intenzifikáciu a konsolidáciu integračného systému strednej Ameriky.

Vzhľadom na osobitný štatút krajín strednej Ameriky ako rozvojových krajín bude spoločenstvo túto spoluprácu realizovať spôsobom čo najvýhodnejším pre tieto krajiny.

Článok 3

Hospodárska spolupráca

1. Zmluvné strany sa s ohľadom na ich vzájomné záujmy a strednodobé a dlhodobé hospodárske ciele zaväzujú vytvoriť hospodársku spoluprácu čo možno najširšieho rozsahu, pričom žiadna oblasť aktivít z nej nebude principiálne vylúčená. Cieľom takejto spolupráce bude najmä:

a) všeobecne posilniť a diverzifikovať svoje hospodárske vzťahy,

- b) prispieť k trvalo udržateľnému rozvoju svojich hospodárstiev a rastu ich vlastných životných úrovni s náležitým ohľadom na ochranu životného prostredia,
- c) povzbudzovať rozvoj obchodu s cieľom podporiť diverzifikáciu otvárania nových trhov a zlepšovania prístupu na ne,
- d) povzbudzovať prítok investícií a posilniť ich ochranu,
- e) povzbudzovať presun technológií a spoluprácu medzi firmami, a to najmä malými podnikmi, povzbudzovať konsolidáciu vedeckej základne a stimuláciu inovatívnych schopností oboch strán,
- f) vytvoriť podmienky prispievajúce k vytváraniu pracovných príležitostí a zlepšovaniu produktivity,
- g) povzbudzovať opatrenia podporujúce rozvoj vidieka a zlepšenie životných podmienok v mestách,
- h) podporiť úsilie krajín strednej Ameriky vytvoriť vzdelávacie metódy navrhnuté na modernizáciu a rozvoj poľnohospodárskeho a priemyselného sektora,
- i) podporiť integračný proces strednej Ameriky,
- j) vymieňať si informácie o štatistike a metodológii.

2. Bez toho, aby hneď na začiatku zmluvné stranu vylúčili akúkoľvek oblasť aktivít, určia spoločnou dohodou v zmysle svojich vzájomných záujmov a s ohľadom na ich vlastné právomoci a kapacity oblasti, ktoré budú spadať pod hospodársku spoluprácu. Táto spolupráca sa sústreďí najmä na toto:

- a) modernizáciu produkčných sektorov (priemysel, agropriemysel, poľnohospodárstvo, chov hospodárskych zvierat, rybolov, chov rýb, ťažobný priemysel, lesné hospodárstvo),
- b) energetické plánovanie a efektívne využívanie energií,
- c) správu a ochranu prírodných zdrojov a životného prostredia,
- d) presun technológií,
- e) vedu a techniku,
- f) duševné vlastníctvo, vrátane priemyselného vlastníctva,
- g) normy a kritéria kvality,
- h) služby vrátane finančných služieb, služieb cestovného ruchu, dopravy, telekomunikácií, telematických a informačných technológií,
- i) výmenu informácií o menových záležitostiach a zosúladienie makroekonomických politík s cieľom posilnenia regionálnej integrácie,

- j) technické predpisy o zdraví, zdraví rastlín a zdraví zvierat,
- k) konsolidáciu regionálnych organizácií a agentúr hospodárskej spolupráce,
- l) regionálny rozvoj a cezhraničnú integráciu.

3. V záujme dosiahnutia cieľov hospodárskej spolupráce sa zmluvné strany, každá v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, budú snažiť podporovať aktivity vrátane týchto:

- a) poskytovanie technickej pomoci, najmä pridelovaním poradcov a vykonávaní osobitných štúdií v určených oblastiach spolupráce,
- b) vytváranie spoločných podnikov, licenčných dohôd, presunu technického know-how, subdodávateľských zmlúv a iných takýchto aktivít,
- c) zvýšené kontakty medzi podnikateľmi oboch strán prostredníctvom konferencií, seminárov, obchodných a priemyselných misií určených na zvýšenie obchodu a prílevu investícií prostredníctvom obchodných rozhovorov a všeobecných ako aj špecializovaných veľtrhov,
- d) spoločná účasť firiem zo spoločenstva na veľtrhoch a výstavách v krajinách strednej Ameriky a naopak,
- e) technické a vedecké výskumné projekty a výmena odborníkov,
- f) výmena informácií týkajúcich sa oblastí spolupráce zahrnutých v tejto dohode, najmä pokiaľ ide o prístup k existujúcim alebo budúcim databázam,
- g) vytvorenie podnikových reťazcov, najmä v priemyselnom sektore.

Článok 4

Doložka najvyšších výhod

Zmluvné strany si v obchode v súlade so Všeobecnou dohodou o clách a obchode (GATT) navzájom udelia doložku najvyšších výhod.

Článok 5

Rozvoj obchodnej spolupráce

1. Zmluvné strany sa zaväzujú rozvíjať a rozširovať obchod do čo možno najvyššieho stupňa s ohľadom na hospodársku situáciu každej zo zmluvných strán a uľahčujúc čo možno najviac obchodné transakcie medzi sebou.

2. Za týmto účelom sa zmluvné strany budú snažiť nájsť metódy na zníženie a odstránenie prekážok sťažujúcich rozvoj obchodu, a to najmä netarifných prekážok, s ohľadom na prácu, ktorá už bola v tejto oblasti vykonaná medzinárodnými organizáciami.

3. Zmluvné strany posúdia možnosť, tam kde je to vhodné, vytvorenia vzájomných poradných postupov.

Článok 6

Prostriedky dosiahnutia obchodnej spolupráce

V záujme podnietenia aktívnejšej spolupráce v obchode zmluvné strany prijmu opatrenia zamerané na:

- podporu stretnutí, výmen a kontaktov medzi obchodníkmi každej zo zmluvných strán s cieľom identifikácie tovarov vhodných na predaj na trhoch druhej strany,
- uľahčenie spolupráce medzi svojimi colnými orgánmi, najmä pokiaľ ide o odborné školenia, zjednodušenie postupov a odhaľovanie colných priestupkov,
- povzbudzovanie a podporu aktivít podporujúcich obchod, ako sú semináre, sympóziá, obchodné a priemyselné veľtrhy a výstavy, obchodné a iné návštevy, obchodné týždne, prieskumy trhu a iné aktivity,
- poskytovanie podpory svojim vlastným organizáciám a firmám s cieľom zapojiť ich do aktivít, ktoré budú na prospech oboch strán,
- vytvorenie ohľadu voči vzájomným záujmom týkajúcim sa prístupu komodít, polotovarov a hotových výrobkov na trh a stabilizácie svetových trhov komodít v súlade a cieľmi dohodnutými v rámci príslušných medzinárodných organizácií,
- skúmanie spôsobov a prostriedkov uľahčenia obchodu a odstraňovania obchodných prekážok s ohľadom na prácu medzinárodných organizácií.

Článok 7

Priemyselná spolupráca

1. Zmluvnú stranu budú v priemyselnom sektore a sektore služieb podporovať rozvoj a diverzifikáciu výrobné základne krajín strednej Ameriky. Osobitne budú v spolupráci podporovať

aktivity zahrňujúce malé a stredné podniky oboch zmluvných strán zamerané na uľahčenie prístupu takýchto podnikov k zdrojom kapitálu, k trhom a vhodným technológiám a tiež aktivity podporujúce spoločné podniky.

2. Za týmto účelom zmluvné strany v rámci svojich zodpovedností budú podnecovať projekty a činnosti podporujúce:

- konsolidáciu a rozširovanie reťazcov vytvorených na účely spolupráce,
- široké využívanie podporných nástrojov spoločenstva, ako sú Investiční partneri Európskeho spoločenstva (ECIP), okrem iného prostredníctvom väčšieho využívania finančných inštitúcií strednej Ameriky,
- spoluprácu medzi firmami, napríklad spoločné podniky, subdodávateľské zmluvy, presun technológií, licencie, aplikovaný výskum a udelenie práv na predaj výrobkov.

Článok 8

Investície

1. Zmluvné strany sa dohodli:

- podporovať do tej miery, pokiaľ im to dovoľia ich sily, pravidlá, predpisy a politiky, rast vzájomne prospešných investícií,
- snažiť sa zlepšovať klímu pre takéto investície podnecovaním dohôd o podpore a ochrane investícií medzi členskými štátmi spoločenstva a krajinami strednej Ameriky.

2. S cieľom dosiahnutia týchto cieľov sa zmluvné strany dohodli prijať opatrenia napomáhajúce podpore a získavaniu investícií s cieľom identifikácie nových príležitostí pre takéto investície a podnecovania ich realizácie.

Tieto opatrenia zahŕňajú:

- a) semináre, výstavy a obchodné misie,
- b) vzdelávanie podnikateľov s cieľom vytvorenia investičných projektov,
- c) technickú pomoc pre spoločné investície,
- d) opatrenia podľa programu Investiční partneri Európskeho spoločenstva (ECIP).

3. Do spolupráce v tejto oblasti sa môžu zapojiť verejné, súkromné, národné alebo multilaterálne orgány vrátane regionálnych finančných inštitúcií, a to tak zo strednej Ameriky, ako aj zo spoločenstva.

Článok 9

Spolupráca medzi finančnými inštitúciami

Zmluvné strany sa budú snažiť podporovať podľa svojich potrieb a v rámci svojich vlastných programov a právnych predpisov spoluprácu medzi finančnými inštitúciami, a to vo forme:

- výmeny informácií a skúseností v oblastiach vzájomných záujmov (okrem iného prostredníctvom seminárov, konferencií a workshopov),
- výmeny poradcov,
- technickej pomoci,
- výmeny informácií v oblastiach štatistiky a metodológie.

Článok 10

Spolupráca vo vede a technike

1. V súlade so svojimi záujmami a cieľmi svojich politík v oblasti vedy sa zmluvné strany zaväzujú podporovať spoluprácu vo vede a technike zameranú najmä na:

- povzbudzovanie výmeny vedcov spoločenstva a strednej Ameriky,
- vytváranie užších vzťahov medzi ich vedeckými a technickými spoločenstvami, najmä s ohľadom na existujúce výskumné centrá oboch strán,
- podporu vzájomne prospešných presunov technológií,
- zavádzanie opatrení zameraných na dosiahnutie cieľov výskumných programov, ktoré sú v záujme oboch regiónov,
- vybudovanie výskumných kapacít krajín strednej Ameriky, podporu projektov týkajúcich sa vedeckých a technických výskumných centier a stimulujúcich technický a aplikovaný výskum,
- vytváranie príležitostí pre hospodársku, priemyselnú a obchodnú spoluprácu.

2. Bez toho, aby bol hneď na začiatku vylúčený akýkoľvek sektor, sa zmluvné strany dohodli, že budú spoločne identifikovať oblasti rozvoja ich vedeckej a technickej spolupráce, s ohľadom na potreby rozvoja výrobných sektorov strednej Ameriky.

Tieto oblasti zahŕňajú:

- rozvoj a riadenie vedeckej a technickej politiky,
- ochranu a zlepšovanie životného prostredia, najmä ochranu a obnovu dažďových lesov a pohraničných poľnohospodárskych oblastí,

- obnoviteľné zdroje energie a racionálne využívanie prírodných zdrojov,
- tropické poľnohospodárstvo, agropriemysel a rybolov,
- zdravie, výživu a sociálnu starostlivosť vo všeobecnosti, najmä tropické choroby,
- oblasti, ako sú bývanie, rozvoj miest, projektovanie a rozvoj, doprava a komunikácie,
- regionálnu integráciu a spoluprácu vo vede a technike,
- biotechnológie aplikované v medicíne a poľnohospodárstve,
- štúdium systematiky pôvodnej flóry a fauny vedúce k vytvoreniu biologického indexu s uplatnením v medicíne, poľnohospodárstve a iných sektoroch.

3. S cieľom dosiahnutia svojich zvolených cieľov zmluvné strany budú podporovať opatrenia zahŕňajúce:

- spoločné vedecké a technické výskumné projekty zahŕňajúce výskumné centrá súkromného a verejného sektora a iné kvalifikované inštitúcie na oboch stranách,
- vzdelávanie výskumných a vývojových odborníkov pre strednú Ameriku na príslušnej úrovni, najmä prostredníctvom seminárov, kurzov a konferencií v európskych centrách, výmeny odborníkov a technikov, udeľovania cien za odborné štúdie a prostredníctvom vnútropodnikového vzdelávania,
- výmenu vedeckých informácií prostredníctvom spoločnej organizácie seminárov, workshopov, pracovných stretnutí a konferencií navštevovaných špičkovými vedcami oboch zmluvných strán,
- rozširovanie vedeckých a technických informácií a know-how.

Článok 11

Spolupráca v normalizácii

Zmluvné strany v rámci svojich zodpovedností a v súlade so svojimi právnymi predpismi, bez toho, aby boli dotknuté ich medzinárodné záväzky, podniknú kroky na zníženie rozdielov vo veci mier a váh, normalizácie a osvedčovania podporou používania kompatibilných systémov noriem a osvedčení. Za týmto účelom budú podporovať najmä toto:

- vzťahy medzi odborníkmi a technickú pomoc uľahčujúcu výmenu informácií a štúdií o mierach a váhach, normách, riadení kvality, podpore a osvedčovaní a podporovať rozvoj technickej pomoci v tejto oblasti,
- výmenu a kontakty medzi špecializovanými orgánmi a inštitúciami v tejto oblasti,
- opatrenia zamerané na dosiahnutie vzájomného uznávania systémov a osvedčení kvality,
- porady v dotknutých oblastiach.

Článok 12

Duševné a priemyselné vlastníctvo

1. Zmluvné strany sa zaväzujú v súlade s ich vnútroštátnou legislatívou, právnymi predpismi a politikami poskytovať vhodnú a účinnú ochranu práv vyplývajúcich z duševného a priemyselného vlastníctva vrátane geografického určenia a označenia pôvodu a podľa potreby túto ochranu upravovať.

2. Krajiny strednej Ameriky musia, pokiaľ je to možné, súhlasiť s medzinárodnými konvenciami o duševnom a priemyselnom vlastníctve.

Článok 13

Spolupráca v ťažobnom priemysle

Zmluvné strany sa dohodli podporovať spoluprácu pri rozvoji ťažobného sektora s náležitým ohľadom na k tomu patriace otázky životného prostredia.

Táto spolupráca bude mať v prvom rade formu činnosti zameranej na:

- podporu účasti podnikov oboch zmluvných strán na prieskume, ťažbe a predaji ich minerálnych zdrojov,
- prípravu aktivít na podporu malých a stredných podnikov v ťažobnom sektore,
- výmenu skúseností a technológií týkajúcich sa banského prieskumu, geologického prieskumu a ťažby a realizáciu spoločného výskumu s cieľom zvýšenia možností technického rozvoja.

Článok 14

Spolupráca v energetike

Zmluvné strany uznávajú dôležitosť energetického sektora pre hospodársky a sociálny rozvoj a sú pripravené urýchliť svoju spoluprácu v tejto oblasti, najmä pokiaľ ide o plánovanie, zachovanie a efektívne využívanie energie a vyhľadávanie nových zdrojov energie. Táto zlepšená spolupráca bude brať do úvahy aj vplyvy na životné prostredie.

Z týchto dôvodov sa zmluvné strany dohodli podporovať:

- spoločné štúdie a výskum,
- hodnotenie potencionálnych a alternatívnych zdrojov energie a využívanie energeticky úsporných technológií vo výrobných procesoch,
- pokračujúce kontakty medzi projektantmi v energetike,
- realizáciu spoločných programov a projektov v tejto oblasti.

Článok 15

Spolupráca v doprave

Uznávajúc dôležitosť dopravy pre hospodársky rozvoj a intenzifikáciu obchodu, zmluvné strany príjmu potrebné opatrenia na zavedenie spolupráce vo všetkých druhoch dopravy.

Spolupráca sa sústreďí na toto:

- výmenu informácií o dopravnej politike jednotlivých zmluvných strán a o predmetoch spoločného záujmu,
- hospodárske, právne a technické školiace programy určené pre hospodárskych operátorov a funkcionárov verejného sektora,
- pomoc, najmä v súvislosti s modernizačnými programami infraštruktúry.

Článok 16

Spolupráca v oblasti informačných technológií a telekomunikácií

1. Zmluvné strany považujú informačné technológie a telekomunikácie za životne dôležité pre rozvoj hospodárstva a spoločnosti a vyhlasujú, že sú pripravené podporovať spoluprácu v oblastiach spoločného záujmu, a to najmä:

- v podpore investícií a spoločných investícií,
- v normalizácii, skúšobníctve a osvedčovaní,

- v pevných a mobilných telefónnych systémoch, v pozemných a vesmírnych telekomunikáciách, ako napríklad dopravné siete, satelity, optické vlákna, integrovaná číslicová sieť (ISDN) a prenos dát,
- v elektronike a mikroelektronike,
- vo výpočtovej technike a automatizácii,
- vo výskume a vývoji nových informačných technológií a telekomunikácií.

2. Táto spolupráca sa bude uskutočňovať najmä prostredníctvom:

- podpory spoločných projektov vo výskume a vývoji vytvorením informačných sietí a databáz, zjednodušením prístupu k existujúcim databázam a informačným sieťam,
- spolupráce medzi odborníkmi,
- hodnotení odborníkov, štúdií a výmeny informácií,
- vzdelávania vedcov a technikov,
- formulovania a realizácie osobitných, vzájomne prospešných projektov.

Článok 17

Spolupráca v cestovnom ruchu

V rámci hraníc daných ich právnymi predpismi zmluvné strany prispievajú k spolupráci týkajúcej sa cestovného ruchu v krajinách strednej Ameriky, čo sa dosiahne osobitnými opatreniami vrátane:

- výmeny informácií a štúdií o príležitostiach rozvoja cestovného ruchu,
- pomoci v štatistike a spracovaní dát,
- vzdelávania,
- organizovania podujatí a účasti na veľtrhoch propagujúcich región strednej Ameriky,
- podpory investícií a spoločných investícií s cieľom rozvoja cestovného ruchu.

Článok 18

Spolupráca v ochrane životného prostredia

Zmluvné strany vyhlasujú, že si želajú úzko spolupracovať v ochrane, udržiavaní, zlepšovaní a riadení životného prostredia so zameraním na znečisťovanie vody, pôdy a vzduchu, eróziu, rozširovanie púští, odlesňovanie, nadmernú ťažbu prírodných zdrojov, mestskú koncentráciu a produktívnu ochranu divokej a vodnej flóry a fauny, chrániac ju pred neracionálnym využívaním a využívaním na obchodné účely, a to najmä pokiaľ ide o chránené druhy.

Z týchto dôvodov sa zmluvné strany budú snažiť spoločne pracovať na opatreniach s cieľom:

- vytvorenia a zlepšenia environmentálnych orgánov verejného a súkromného sektora v strednej Amerike,
- podpory environmentálneho vzdelávania na všetkých úrovniach a rozsiahleho rozširovania informácií o environmentálnych problémoch a ich riešení s cieľom zvýšenia povedomia verejnosti,
- realizácie štúdií, projektov a technickej pomoci,
- organizovania stretnutí, seminárov, workshopov, konferencií a výmeny technikov a úradníkov, ktorí sú odborníkmi v tejto oblasti,
- výmeny informácií a skúseností,
- výskumu a štúdií vytvárajúcich podmienky pre spoločné programy a projekty zamerané na prevenciu a kontrolu živelných pohrôm,
- podpory rozvoja a alternatívneho hospodárskeho využitia chránených oblastí s náležitým ohľadom na osobité črty týchto chránených oblastí.

Článok 19

Spolupráca v biologickej diverzite

Zmluvné strany sa budú snažiť vytvoriť spoluprácu zameranú na ochranu biologickej rôznorodosti. Takáto spolupráca by mala byť založená na troch kritériách, a to: sociálno-ekonomickej prospešnosti, udržiavania životného prostredia a záujmov domorodých obyvateľov.

Článok 20

Spolupráca v rozvoji

S cieľom zvýšenia účinnosti spolupráce v nižšie uvedených oblastiach sa zmluvné strany budú snažiť vytvoriť viacročný program.

Okrem toho zmluvné strany uznávajú, že k túžbe prispieť k lepšie riadenému a trvalo udržateľnému rozvoju patrí uprednostnenie rozvojových projektov zameraných na splnenie životne dôležitých potrieb najchudobnejších ľudí strednej Ameriky a úloha žien v tomto rozvojovom procese. Zmluvné strany tiež uznávajú, že rozvoj a problémy životného prostredia sú úzko späté.

Spolupráca v tejto oblasti bude zahŕňať opatrenia určené na boj s nadmernou chudobou, zmiernenie dopadov programov štrukturálnych úprav a podnecovanie vytvárania pracovných príležitostí. Prioritu budú mať také opatrenia majúce vplyv na reštrukturalizáciu hospodárstva, ktoré berú do úvahy makroekonomické problémy, problémy v odvetviach a problémy spojené s inštitucionálnym rozvojovým procesom. Táto spolupráca sa bude realizovať v čo najväčšom možnom rozsahu v úzkej spolupráci s členskými štátmi.

Článok 21

Spolupráca v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a rozvoji vidieka

Zmluvné strany sa s cieľom pozdvižnutia úrovne rozvoja dohodli vytvoriť spoluprácu v oblastiach rastlinnej a živočíšnej výroby, lesného hospodárstva, agropriemyslu, agropotravín a tropických produktov.

Zmluvné strany preto v duchu spolupráce a dobrej vôle s ohľadom na právne predpisy oboch strán týkajúce sa takýchto záležitostí, preskúmajú:

- možnosti rozvoja obchodu v rastlinných, živočíšnych, lesných, agropriemyselných a tropických produktoch,
- zdravie, zdravie rastlín, zdravie zvierat a environmentálne opatrenia s cieľom odstrániť akékoľvek prekážky obchodu, ktoré by mohli v tejto oblasti vzniknúť.

Podobne a s náležitým ohľadom na princípy trvalo udržateľného rozvoja sa zmluvné strany budú snažiť podporovať spoluprácu týkajúcu sa:

- rozvoja v poľnohospodárstve,
- ochrany a trvalo udržateľného rozvoja týchto zdrojov: pôdy, vody, lesných oblastí, flóry a fauny,
- poľnohospodárskeho a vidieckeho životného prostredia,
- vzdelávania v oblastiach, ako sú nové technológie v rastlinnej a živočíšnej výrobe, v lesnom hospodárstve a v riadení podnikov,
- výmen medzi technikmi, výrobcami a inštitúciami na oboch stranách s cieľom podpory a zjednodušenia obchodu a investičných projektov,
- poľnohospodárskeho výskumu,
- zlepšovania a prepájania poľnohospodárskych a lesných databáz a štatistík.

Článok 22

Spolupráca v rybolove

Zmluvné strany sa dohodli intenzifikovať a rozvíjať spoluprácu v oblasti rybolovu, najmä pokiaľ ide o hodnotenie zdrojov, mechanický rybolov a pestovanie vodných rastlín a živočíchov, a to okrem iného:

- prípravou a realizáciou špeciálnych programov a projektov hospodárskej, obchodnej, vedeckej, alebo technickej povahy,
- podnecovaním súkromného sektora k účasti na rozvoji tohto odvetvia.

Článok 23

Spolupráca v zdravotníctve

Zmluvné strany sa dohodli spolupracovať na zlepšení verejného zdravia sústrediť sa na potreby najviac znevýhodnených častí obyvateľstva, prednostne na rizikové skupiny.

Z tohto dôvodu sa zmluvné strany budú snažiť rozvinúť spoločný výskum, presun technológií, výmenu skúseností a technickej pomoci, a to najmä s ohľadom na:

- riadenie a správu zdravotnej starostlivosti, a to najmä pokiaľ ide o základnú zdravotnú starostlivosť,
- rozvoj programov odbornej výchovy a vzdelávania v sektore zdravotníctva,
- programy a projekty na zlepšenie hygienických podmienok (najmä s ohľadom na prevenciu endemických chorôb a infekcií) a sociálnu starostlivosť v mestských a vidieckych oblastiach,
- vzdelávanie základného zdravotného personálu,
- liečbu a prevenciu syndrómu získaného zlyhania imunity (AIDS),
- zdravotnú starostlivosť o matku a dieťa a na plánovanie rodiny,
- prevenciu a liečbu cholery.

Článok 24

Spolupráca v oblasti sociálneho rozvoja

1. Zmluvné strany vytvoria v rámci rozsahu svojich právomocí a v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi široko spektrálnu spoluprácu zameranú na ďalší sociálny rozvoj, najmä na zlepšenie životných podmienok najchudobnejších častí populácie v krajinách strednej Ameriky.

2. Opatrenia a aktivity realizované s takýmito cieľmi zahŕňajú podporu, a to najmä vo forme technickej pomoci v týchto oblastiach:

- ochrana detí,
- pozdvižnutie úlohy žien,
- podpora procesu pretvorenia čiernej ekonomiky na riadnu ekonomiku,
- vzdelávacie programy a programy pomoci pre mladých ľudí nachádzajúcich sa v zvlášť ťažkých pomeroch,
- opatrenia na zmiernenie sociálnych dopadov programov štruktúrnych úprav, najmä prostredníctvom projektov vhodných na stimuláciu tvorby pracovných príležitostí,
- správa sociálnych služieb,
- zlepšenie životných podmienok a hygieny v mestských a vidieckych oblastiach.

Článok 25

Spolupráca v boji proti zneužívaniu drog

V rámci svojich právomocí sa zmluvné strany zaväzujú koordinovať a zvýšiť svoje úsilie vedúce k predchádzaniu, zníženiu a vykoreneniu nelegálnej výroby, distribúcie a spotreby drog, narkotík a psychotropných látok s ohľadom na prácu vykonanú v tejto oblasti regionálnymi a medzinárodnými orgánmi.

Táto spolupráca podporovaná agentúrami špecializovanými v tejto oblasti zahŕňa:

- výchovné, vzdelávacie, liečebné, detoxikačné a rehabilitačné projekty pre drogovu závislých,
- programy prevencie nezákonného užívania drog,
- výskumné programy,
- opatrenia určené na povzbudenie alternatívneho rozvoja vrátane alternatívnych plodín,
- výmenu príslušných informácií vrátane informácií týkajúcich sa opatrení súvisiacich s praním špinavých peňazí,
- programy na monitorovanie obchodu s prekurzormi, chemickými výrobkami a psychotropnými látkami.

Zmluvné strany môžu vzájomnou dohodou rozšíriť svoju spoluprácu aj na iné oblasti.

Článok 26

Spolupráca v pomoci utečencom, vysídlencom a navrátilcom

Zmluvné strany viackrát zopakovali svoje želanie pokračovať v široko spektrálnej spolupráci na uláhčení opätovnej integrácie utečencov, vysídlencom a navrátilcom strednej Ameriky do produktívnej spoločnosti. Táto spolupráca sa sústreďí na:

- podporu prípravy kooperačných aktivít v spolupráci s prijímačimi krajinami a Medzinárodnou konferenciou o utečencoch zo strednej Ameriky (CIREFCA),
- realizáciu osobitných projektov so špecializovanými partnermi v tejto oblasti: UNHCR, vládnymi orgánmi v prijímačích krajinách a nevládnymi organizáciami oboch zmluvných strán s uznávanými skúsenosťami.

Článok 27

Spolupráca pri konsolidácii demokratického procesu v strednej Amerike

Zmluvné strany sa dohodli podporovať demokratické inštitúcie a demokratický proces v strednej Amerike, najmä s ohľadom

na organizovanie a monitorovanie slobodných a transparentných volieb, konsolidáciu vlády práva, dodržiavanie ľudských práv a účasť celej populácie na politickom a sociálnom živote bez diskriminácie.

Na dosiahnutie týchto cieľov sa zmluvné strany zaväzujú k tomuto:

- k realizácii viacročného programu podpory ľudských práv schváleného v Lisabone vo februári 1992,
- k príprave a realizácii iných osobitných projektov určených na podporu demokratických inštitúcií v strednej Amerike.

Článok 28

Spájanie a spolupráca regiónov

Zmluvné strany podniknú kroky na podporu regionálnej integrácie krajín Strednej Ameriky.

Priority budú kladené na:

- technickú pomoc pri technických a praktických aspektoch integrácie,
- podporu subregionálneho a vrútroregionálneho obchodu,
- rozvoj regionálnej spolupráce v oblasti životného prostredia,
- modernizáciu regionálnych inštitúcií a podporu snahy o spoločnú politiku a aktivity,
- podporu rozvoja regionálnych komunikácií.

Článok 29

Spolupráca na vládnej úrovni

Zmluvné strany sa dohodli na spolupráci v záležitostiach štátnej správy a inštitucionálnej organizácie vrátane organizácie právneho systému.

Z tohto dôvodu zmluvné strany prijmu kroky zamerané na povzbudenie výmeny informácií a vzdelávacích kurzov pre národných vládných úradníkov a zamestnancov s cieľom zvýšiť efektívnosť vlád.

Spolupráca v tejto oblasti bude využívať existujúce inštitúcie v oboch regiónoch.

Článok 30

Spolupráca v informáciách, komunikácii a kultúre

Zmluvné strany sa dohodli konať spoločne v oblastiach informácií a komunikácie s cieľom zlepšenia chápania povahy a cieľov

Európskeho spoločenstva a strednej Ameriky a s cieľom povzbudenia členských štátov spoločenstva a krajín strednej Ameriky k posilneniu ich kultúrnych väzieb.

Tieto opatrenia nadobudnú konkrétne formu:

- výmeny informácií o záležitostiach spoločného záujmu v oblasti kultúry a informácií,
- organizovania kultúrnych podujatí a výmen, najmä výmen na univerzitnej úrovni,
- prípravných štúdií a technickej pomoci na zachovanie kultúrneho dedičstva.

Článok 31

Spolupráca v ďalšom vzdelávaní

Zmluvné strany posilnia svoju spoluprácu v oblastiach spoločného záujmu s cieľom zlepšenia ďalšieho vzdelávania v strednej Amerike, berúc do úvahy nové technológie v tejto oblasti.

Takáto spolupráca by mohla mať formu:

- krokov na zlepšenie ďalšieho vzdelávania riadiacich pracovníkov, technikov, odborníkov a vyučených pracovníkov,
- opatrení s významným lavínovitým účinkom ďalšieho vzdelávania pre inštruktorov technických riadiacich pracovníkov, ktorí už sú v zodpovedných funkciách v podnikoch verejného a súkromného sektora, vo vláde, vo verejnom sektore služieb a v hospodárskej správe,
- osobitných programov výmeny poradcov know-how a technológií medzi školicami inštitúciami v európskych a stredoamerických krajinách s osobitným dôrazom na technický a vedecký sektor a sektor prípravy na budúce povolanie,
- programov zabezpečenia gramotnosti spojených s rozvojom projektmi v oblasti zdravia a sociálnej starostlivosti.

Článok 32

Prostriedky zabezpečenia spolupráce

1. Zmluvné strany sa v rámci svojich možností a prostredníctvom svojich vlastných kanálov zaväzujú uvoľniť potrebné zdroje, a to vrátane finančných zdrojov, na dosiahnutie cieľov spolupráce ustanovených v tejto dohode. V tejto súvislosti všade, kde

to bude možné, budú realizované viacročné programy a priority budú určené s uvážením potrieb a úrovne rozvoja krajín strednej Ameriky.

2. Krajiny strednej Ameriky s cieľom uľahčenia realizácie opatrení spolupráce definovaných v tejto dohode poskytnú expertom spoločenstva záruky a prostriedky, ktoré títo vyžadujú na vykonávanie svojich úloh.

Článok 33

Spoločný výbor

1. Zmluvné strany sa dohodli zachovať spoločný výbor vytvorený podľa dohody o spolupráci z roku 1985. Spoločný výbor sa bude skladať zo zástupcov spoločenstva a krajín strednej Ameriky za účasti zástupcov integračných orgánov strednej Ameriky.

2. Spoločný výbor bude:

- dozerať na náležité fungovanie tejto dohody,
- koordinovať a pridelovať priority aktivitám, projektom a osobitným transakciám vo vzťahu k cieľom tejto dohody a účelovým prostriedkom na ich zavádzanie,
- skúmať a sledovať rozvoj obchodu a spolupráce medzi zmluvnými stranami,
- poskytovať akékoľvek doporučenia potrebné na podporu rozvoja obchodu a intenzifikácie a diverzifikácie spolupráce,
- hľadať vhodné metódy na zamedzenie problémov, ktoré môžu vzniknúť pri výklade a uplatňovaní tejto dohody.

3. Programy stretnutí spoločného výboru sa budú stanovovať vzájomnou dohodou. Výbor si sám vytvorí ustanovenia týkajúce sa frekvencie a miesta stretnutí, predsedníctva a iných otázok, ktoré môžu vzniknúť a, ak je to potrebné, vytvorí podvýbory.

Článok 34

Iné dohody

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia zmlúv a založení Európskych spoločenstiev, nemá ani táto dohoda, ani akékoľvek konanie uskutočnené na jej základe žiadny vplyv na právomoci členských štátov spoločenstva nadviazať s krajinami strednej Ameriky dvojstranné aktivity v oblasti hospodárskej spolupráce, resp. ak je to vhodné, uzavrieť s krajinami strednej Ameriky nové dohody o hospodárskej spolupráci.

2. V zmysle ustanovení odseku 1 týkajúceho sa hospodárskej spolupráce, ustanovenia tejto dohody nahrádzajú ustanovenia dohôd uzatvorených medzi členskými štátmi spoločenstiev a krajinami strednej Ameriky, a to tam, kde tieto ustanovenia sú buď nezlučiteľné s ustanoveniami tejto dohody, alebo sú zhodné s ustanoveniami tejto dohody.

Článok 35

Klauzula o územnom uplatňovaní tejto dohody

Táto dohoda sa bude uplatňovať na jednej strane na územiach, kde sa uplatňuje Zmluva o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a bude sa uplatňovať podľa podmienok ustanovených v tejto zmluve, a na druhej strane na území šiestich stredoamerických krajín, strán tejto dohody.

Článok 36

Prílohy

Prílohy tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto dohody.

Článok 37

Nadobudnutie platnosti a automatické obnovenie

Táto dohoda nadobúda platnosť v prvý deň mesiaca nasledujúceho po dni, kedy si zmluvné strany navzájom oznámia, že boli ukončené postupy potrebné na tento účel. Dohoda zostane

v platnosti po dobu piatich rokov. Dohoda sa bude obnovovať automaticky na nasledujúce ročné obdobia, až kým ju niektorá zo zmluvných strán písomne nevytvorí druhej strane šesť mesiacov pred dňom ukončenia jej platnosti.

Vypovedanie tejto dohody jednou zo stredoamerických krajín nemá vplyv na platnosť tejto dohody voči ostatným dotknutým stredoamerickým krajinám.

Článok 38

Autentické znenie

Táto dohoda je vyhotovená v dánskom, holandskom, anglickom, francúzskom, nemeckom, gréckom, talianskom, portugalskom a španielskom jazyku, pričom každé znenie je rovnako autentické.

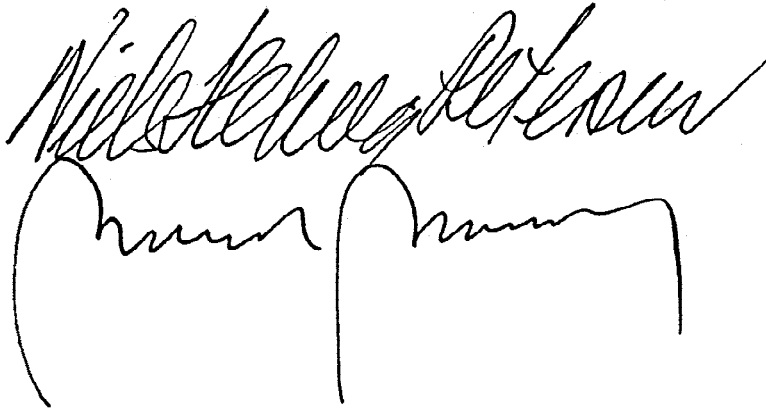
Článok 39

Budúci vývoj

1. Zmluvné strany môžu na základe vzájomného súhlasu rozvíjať a zlepšovať túto dohodu s cieľom zlepšenia úrovne spolupráce a jej doplnenia prostriedkami z dohôd o osobitných sektoroch alebo činnostiach.

2. S ohľadom na realizáciu tejto dohody môže každá zo zmluvných strán predložiť návrhy na rozšírenie rozsahu spolupráce berúc pritom do úvahy skúsenosti získané pri jej uplatňovaní.

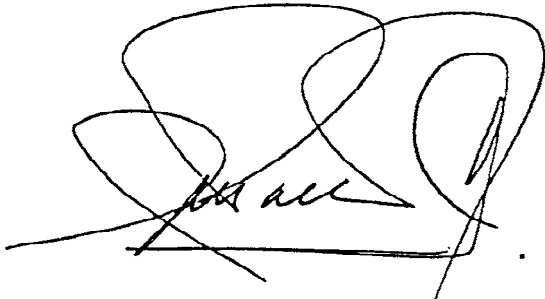
Por el Consejo de las Comunidades Europeas
For Rådet for De Europæiske Fællesskaber
Für den Rat der Europäischen Gemeinschaften
Για το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
For the Council of the European Communities
Pour le Conseil des Communautés européennes
Per il Consiglio delle Comunità europee
Voor de Raad van de Europese Gemeenschappen
Pelo Conselho das Comunidades Europeias

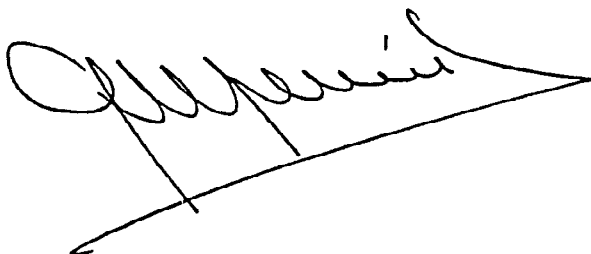
Por el Gobierno de la República de Costa Rica

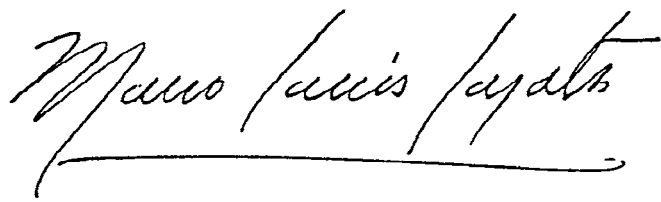
Por el Gobierno de la República de El Salvador

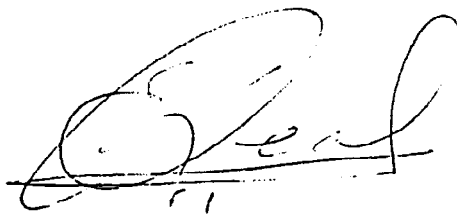
Por el Gobierno de la República de Guatemala

Por el Gobierno de la República de Honduras

A handwritten signature in black ink, reading "Manuel Luis Pazato". The signature is written in a cursive style with a long horizontal flourish at the end.

Por el Gobierno de la República de Nicaragua

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Rosalba". The signature is written in a cursive style with a horizontal line underneath.

Por el Gobierno de la República de Panamá

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Jesús". The signature is written in a cursive style with a large loop at the end.

—

PRÍLOHA

VÝMENA LISTOV O NÁMORNEJ DOPRAVE

List č. 1

Vážený pán,

boli by sme Vám zaviazaní, ak by ste potvrdili toto:

Pri podpísaní Rámcovej dohody o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a republikami Kostarika, Salvádor, Guatemala, Honduras, Nikaragua a Panama sa zmluvné strany zaviazali venovať sa vhodným spôsobom záležitostiam týkajúcim sa prevádzky lodnej dopravy, a to najmä tam, kde by rozvoj obchodu mohol byť sťažený. Za predpokladu, že sa dodrží princíp slobodnej a spravodlivej hospodárskej súťaže na obchodnom základe, budú sa v oblasti lodnej dopravy hľadať vzájomne uspokojivé riešenia.

Taktiež bolo dohodnuté, že tieto záležitosti by mali byť prerokované aj spoločným výborom.

Vážený pán, prijmite, prosím, výraz mojej najhlbšej úcty.

Za Radu Európskych spoločenstiev

List č. 2

Vážený pán,

mám tú česť potvrdiť prijatie Vášho listu a potvrdiť toto:

„Pri podpísaní Rámcovej dohody o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a republikami Kostarika, Salvádor, Guatemala, Honduras, Nikaragua a Panama sa zmluvné strany zaviazali venovať sa vhodným spôsobom záležitostiam týkajúcim sa prevádzky lodnej dopravy, a to najmä tam, kde by rozvoj obchodu mohol byť sťažený. Za predpokladu, že sa dodrží princíp slobodnej a spravodlivej hospodárskej súťaže na obchodnom základe, budú sa v oblasti lodnej dopravy hľadať vzájomne uspokojivé riešenia.“

Takisto bolo dohodnuté, že tieto záležitosti by mali byť prerokované aj spoločným výborom.“

Vážený pán, prijmite, prosím, výraz mojej najhlbšej úcty.

Za strednú Ameriku

JEDNOSTRANNÉ VYHLÁSENIE STREDNEJ AMERIKY TÝKAJÚCE SA ČLÁNKU 8

Krajiny strednej Ameriky týmto vyhlasujú svoju pripravenosť začať na požiadanie ktoréhokoľvek členského štátu Európskeho hospodárskeho spoločenstva rozhovory zamerané na uzatvorenie dvojstranných dohôd o ochrane a podpore investícií.

JEDNOSTRANNÉ VYHLÁSENIA SPOLOČENSTVA TÝKAJÚCE SA ČLÁNKU 32

Spoločenstvo potvrdzuje, že mieni uprednostňovať podporu projektov regionálnej povahy a vyhlasuje, že je pripravené posilniť túto spoluprácu tak z hľadiska kvalitatívnych, ako aj kvantitatívnych podmienok. Finančné prostriedky, ktoré budú k dispozícii na tento účel, budú odrážať tak väčší rozsah tejto dohody, ako aj významný nárast pridelených prostriedkov v duchu usmernení pre spoluprácu s rozvojovými krajinami Ázie a Latinskej Ameriky v 90. rokoch 20. storočia. Tieto príspevky budú tvoriť časť rozpočtového prídeltu.

**JEDNOSTRANNÉ VYHLÁSENIE SPOLOČENSTVA TÝKAJÚCE SA OSOBITNÝCH VÝHOD UDELENÝCH
STREDNEJ AMERIKE PODĽA NARIADENIA RADY (EHS) č. 3900/91 ZO 16. DECEMBRA 1991**

Spoločenstvo týmto vyhlasuje, že je pripravené:

- a) skúmať vplyv osobitných výhod udelených v rámci systému všeobecných preferencií na strednú Ameriku a iné rozvojové krajiny,
 - b) pokračovať v dialógu s krajinami strednej Ameriky o tejto záležitosti,
 - c) keď uplynie ustanovené obdobie platnosti udelených preferencií (1994), poveriť Komisiu zhodnotením situácie, a to najmä z hľadiska vývoja podmienok, ktoré boli vzaté do úvahy pri udeľovaní uvedených preferencií.
-

**JEDNOSTRANNÉ VYHLÁSENIE STREDNEJ AMERIKY TÝKAJÚCE SA OSOBITNÝCH VÝHOD
UDELENÝCH STREDNEJ AMERIKE PODĽA NARIADENIA RADY (EHS) č. 3900/91 ZO
16. DECEMBRA 1991**

Stredná Amerika zdôrazňuje prioritu, ktorú prikladá preferenčnému režimu, ktorú jej udelilo Európske spoločenstvo v rámci systému všeobecných preferencií.

Tento režim má pre strednú Ameriku osobitnú dôležitosť v podpore mierového procesu, konsolidácie demokracie a národnej obnovy v regióne, a tiež v úsilí vynaloženom na zabezpečenie toho, aby krehké ekonomiky krajín strednej Ameriky, ich spoločnosti a demokratické inštitúcie neboli ovplyvnené problémami súvisiacimi s drogami.
